

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Kalokagathia“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Verze č. 9

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2025

Osnova:

- 1) Identifikační údaje**
- 2) Charakteristika ŠD**
- 3) Materiální podmínky**
- 4) Personální podmínky**
- 5) Ekonomické podmínky**
- 6) Podmínky pro přijímání uchazečů**
- 7) Podmínky docházky**
- 8) Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 9) Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví**
- 10) Délka a časový plán vzdělávání**
- 11) Formy a metody vzdělávání**
- 12) Cíle výchovy a vzdělávání**
- 13) Výchovně vzdělávací plán**

1.) Identifikační údaje

Název školy:

Základní škola, příspěvková organizace, U Stadionu 1028, Most, 434 01

Kontakty:

Web: <http://www.3zsmost.cz/>, e-mail : info@3zsmost.cz.

Telefon školy: 476 709 473

Telefon školní družiny: 776 363 117

IČO: 47326409

IZO: 116 701 595

Zřizovatel: Statutární město Most

Adresa a kontakty: Radniční 1, Most 434 01, e-mail: posta@mesto-most.cz

Tel: 476448111

Ředitel školy: Mgr. Kateřina Dobruská, MBA

Vedoucí školní družiny: Renata Bohatová

Č.j.: 3ZŠ/1426/2025

ŠVP byl schválen: Radou školy dne 1. 9. 2025

Pedagogickou radou dne: 29. 8. 2025

Vypracovala: Bohatová Renata

2) Charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Ve školní družině je vedena tato dokumentace:

- Přehled výchovně vzdělávací práce
- Docházkový sešit
- Zápisové lístky (evidence žáků)
- Celoroční plán práce
- Vnitřní řád školní družiny, bezpečnost v ŠD – zásady
- Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině
- Roční hodnocení práce a přehled činností jako podklad pro výroční zprávu

Školní družina realizuje pravidelnou zájmovou činnost, příležitostní akce, spontánní činnosti, tělovýchovné, sportovní, rekreační činnosti a přípravu na vyučování ve formě didaktických her. Školní družina je součástí školy, nachází se na hale C. Vstupní prostory a sociální zařízení má ŠD společné se ZŠ. ŠD navštěvuje školní jídelnu, která je součástí školy. Výhodné umístění se vchodem na terasu školy. Má celkem tři oddělení, z toho v jedné probíhá dopoledne vyučování. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohled nad žáky. Kapacita školní družiny je 200 žáků.

Materiální podmínky

Školní družina má standardní materiální vybavení. V jednom oddělení, které je společné se třídou ZŠ, je interaktivní tabule. Nábytek neodpovídá normám, v jednom oddělení jsou lavice a židle přizpůsobené výuce žáků v dopoledních hodinách. Družina využívá halu C, tělocvičny, bazén školy, kinosál, hřiště a terasu školy pro tělovýchovnou, sportovní a rekreační činnost. ŠD má vybavení pro rekreační a sportovní činnost: míče, švihadla, badminton, obruče, dětské chůdy, pomůcky na sestavování překážkové dráhy. Žáci mají k dispozici hry, stavebnice, hračky, výtvarný a didaktický materiál, časopisy. Všechny potřebné pomůcky na výtvarné a rukodělné činnosti se pravidelně doplňují.

Vychovatelky mají k dispozici dostatek odborných knih a námětů pro rukodělné, esteticko-výchovné a jiné činnosti.

Personální podmínky

Školní družina má velmi dobré personální podmínky. Pravidelně se vzdělávají na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání, využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD. Mají organizační schopnosti, kladný vztahem k žákům, dobré výchovné a vzdělávací výsledky. Každoročně se podílejí na přípravě tradičních školních akcí (mikulášská, vánoční besídka, karneval, soutěže, výlety). Vytvářejí podmínky pro image ŠD – spokojenost rodičů a žáků.

Ekonomické podmínky

Placení je uvedeno ve vnitřním řádu školní družiny pod č.j. 3ZŠ/1239/2025.

Úplata za zájmové vzdělávání je uvedena ve směrnici pod č.j. 3ZŠ/1240/2025.

Částka platí i pro každého dalšího žáka v případě docházky sourozenců do ŠD.

S účinností k 1.1.2024 dochází k rozšíření možného osvobození od úplaty nebo snížení úplaty za školní družinu nebo školní klub o rodiny pobírající přídavek na dítě. O osvobození bude možné žádat od začátku školního roku 2024/25, tzn. od 1.9.2024, pokud zákonný zástupce prokáže řediteli školského zařízení, že pobírá přídavky na dítě. Tuto skutečnost prokáže zákonný zástupce „Oznámením o přiznání dávky státní sociální podpory – přídavek na dítě“.

Úplata může být snížena nebo prominuta žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, který pobírá jeho zákonný zástupce na základě potvrzení Úřadu práce oddělení SSP. Řádně vyplněný tiskopis rodiče předkládají vedoucí vychovatelce a ředitel školy může uvedenou částku prominout. Pokud žák nenavštěvuje ŠD celý kalendářní měsíc (z důvodu nemoci), může rodič požádat o prominutí, rozhodne ředitel školy. Zaplacený příspěvek se v případě nepřítomnosti žáka ve ŠD nevrací.

V době hlavních školních prázdnin se příspěvek nehradí.

Podmínky pro přijímání uchazečů

- Žáky přihlašují do ŠD rodiče nebo jejich zákonní zástupci na základě žádosti, resp. vyplněním zápisního lístku.
- O přijetí rozhoduje ředitel školy.
- Odhlašování žáků ze ŠD provádějí rodiče na základě písemné žádosti, kterou předají vychovatelce.
- ŠD mohou navštěvovat žáci z přípravné třídy a 1. - 5. ročníků.
- O vyloučení rozhoduje ředitel školy.
- Způsob evidence se provádí zápisem do třídní knihy v jednotlivých odděleních ŠD.

Podmínky docházky do ŠD

Zápis k docházce do družiny:

Žáky přihlašují do školní družiny rodiče nebo jejich zákonný zástupce na základě žádosti vyplněním zápisního lístku, který musí obsahovat základní údaje o žákovi (jméno, třídu, adresu, rodné číslo, pojišťovnu, telefonní čísla rodičů a způsob vyzvedávání dítěte ze ŠD). Pokud bude naplněna kapacita družiny, budou upřednostněni žáci zaměstnaných rodičů a žáci nižších ročníků. Žáci jsou přijímáni k docházce na jeden školní rok. Docházka přihlášených žáků je povinná, každou nepřítomnost je nutno řádně omluvit. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy a vedoucí vychovatelka.

Způsob evidence žáků družiny se provádí zápisem do Přehledu výchovně vzdělávací činnosti ŠD. V ranním docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáků. Každá vychovatelka nese plnou zodpovědnost za jí svěřené žáky, zabezpečuje ochranu a rozvoj fyzického, psychického a sociálního zdraví žáků. Osobně předává žáka zákonným zástupcům. V případě, že žák odchází z družiny sám, činí tak výhradně na základě písemného sdělení zákonných zástupců. Pokud žák odchází z družiny, je povinen ohlásit odchod své vychovatelce a rozloučit se (ať odchází sám nebo s doprovodem).

Odhlášení žáka z pravidelné docházky do družiny:

Odhlásování žáků ze ŠD provádějí rodiče nebo zákonní zástupci na základě písemné žádosti, kterou předají vychovateli ŠD.

Vyloučení žáka ze ŠD:

O vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy na návrh vychovatelky, pokud žák svým chováním ohrožuje sebe a ostatní žáky nebo vážným způsobem porušuje Vnitřní řád školní družiny.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků. Činnosti ve školní družině jsou těmto žákům přizpůsobovány (speciálně pedagogické metody práce, individuální přístup, výpomoc asistentů pedagoga apod.).

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude věnována mimořádná péče, individuální přístup podle jejich charakteru. Vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka.

V posledních letech přibývá žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Zásady pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami:

- respektování zvláštností a možností žáka
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metod a forem při práci
- snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga

Zásady pro vzdělávání žáků nadaných:

- individuální vzdělávací plán
- doplnění, rozšíření a prohloubení znalostí
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- účast na práci se staršími žáky

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany žáků

- Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků v družině nebo mimo budovu při akci pořádané družinou, žáci hlásí ihned vychovatelce nebo pedagogickému dozoru.
- Vychovatelky školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první den docházky školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří první den chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do Přehledu výchovně vzdělávací práce.
- Žáci jsou upozorněni na nebezpečí při hrách, cvičení, plavání, při pobytu ve škole, v tělocvičně, v jídelně, na hale, ve třídách, na hřišti, na vycházkách, výletech, exkurzích apod.
- Žáci jsou seznámeni s bezpečnými způsoby používání sportovního náčiní.
- Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví před každou činností.
- Bezpečnost a ochranu zabezpečují vychovatelky, v případě nutné nepřítomnosti zajistí dozor vychovatelka z vedlejšího oddělení a poučí děti o bezpečnosti.
- Vychovatelka odpovídá za bezpečnost 30 žáků při standardní činnosti družiny. Při činnosti mimo areál školy nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu žáků připadnout více než 25 žáků.
- Za bezpečnost žáků při aktivitách, kterých se zúčastňují všechna oddělení, jako jsou celo družinové akce a soutěže, nesou zodpovědnost všechny vychovatelky.
- Žáci jsou během celého školního roku poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví, chování ve školní družině a o dodržování řádu školy a družiny. V případě zjištěných nedostatků, nebo úrazů se opětovně seznamují s bezpečností a ochranou zdraví během pobytu ve školní družině.

Podmínky pro hygienické a bezpečné zájmové vzdělávání ve ŠD:

- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí ve ŠD dostatečné, větrání, čistota a odpovídající teplota
- ochrana žáků před úrazy
- dostatek prostředků první pomoci

Psychosociální podmínky:

- pohodové a klidné prostředí
- zdravé partnerství jak mezi žáky, tak i mezi žáky a vychovatelkami
- věková přiměřenost, motivující hodnocení, otevřenost, tolerance, spolupráce a pomoc
- sounáležitost žáků z jednotlivých oddělení
- včasná informovanost o činnosti a akcích ŠD
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům

- ochrana před násilím a šikanou

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program pro ŠD je stanoven na dobu 2 let. Vychovatelka může reagovat na proměnlivé složení žáků, protože oddělení jsou tvořena z žáků různých věkových kategorií.

Vychovatelka vybírá náměty k danému tématu, které se opakují každý rok, ostatní v průběhu dvou let.

Průřezová témata se zapisují v třídní knize, v části „Poznámky“

Činnost je plánována:

- každodenní působení k tématu
- řízená organizovaná činnost
- příležitostné akce

Délka a časový plán vzdělávání probíhá ve školním roce v rámci provozní doby školní družiny nebo dle charakteru akce.

Provoz školní družiny: 6:00 - 8:00 hodin (ranní družina)

11:40 – 16:00 hodin (odpolední družina)

Provoz školní družiny v době prázdnin:

Činnost školní družiny probíhá od září do června.

O hlavních prázdninách (červenec-srpen) není školní družina v provozu. Za tyto měsíce nehradí zákonní zástupci úplatu za družinu.

Provoz školní družiny o prázdninách se řídí dle dohody se zřizovatelem.

Formy a metody vzdělávání:

- **pravidelná výchovně-vzdělávací a zájmovou činnost** v rámci týdenního skladby zaměstnání
- **příležitostná výchovně-vzdělávací a zájmovou činnost** – akce jako besídky, soutěže, výlety, divadelní představení, sportovní akce a turnaje, družinové olympiády, soutěže a výstavy prací dětí.
- **spontánní činnost** – při ranním příchodu žáků do ŠD, po vyučování, obědě a v době odchodu dětí ze školní družiny po 15. hodině
- **odpočinkovou činnost** – kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování, je zařazena do denního režimu družiny jako čtení z dětských časopisů, poslech hudby, sledování pohádek z videa, hry v přírodě na hřišti a na terase školy, stolní a společenské hry, práce se stavebnicemi, volné kreslení apod.
- **příprava na vyučování** – zahrnuje zábavné procvičování učiva formou didaktických her, soutěží, hádanek, karetních her, skládanek, kvízů, tajenek apod., práci s knihou a časopisy

Metody:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace

- vyprávění, průzkumy ve třídě, samostatná práce
- exkurze, výlety, pobyty v přírodě
- beseda, rozhovor, diskuse
- spolupráce s rodiči, veřejností
- projektové vyučování
- kvízy, rébusy, výukové programy PC
- besídky
- poznávání rostlin, přírodnin, živočichů
- praktické dovednosti
- výchovně vzdělávací akce, kulturní, sportovní soutěže
- dotazníky, ankety, kontrolní práce, testy vědomostí
- terénní práce, výchovně vzdělávací akce, práce s učebnicí, textem
- vedení zájmových kroužků

Hra je součástí všech činností, podněcuje pohybovou aktivitu, umožňuje nenásilně získávat zkušenosti, nové poznatky, dovednosti, rozvíjet schopnosti. Do výchovných činností jsou do her a společenských zábav začleňováni všichni žáci. Ve všech činnostech je vždy postupováno od jednoduchého po složitější, neboť žáci potřebují mít první úspěch, aby měli chuť v činnosti pokračovat. Učí se novým pohybovým a společenským hrám, písňím, tanečkům, výtvarným a pracovním technikám, obohacují své vědomosti o nové poznatky. Velká pozornost je věnována problematice týkající se dopravní kázně, škodlivým vlivům alkoholu, kouření a drog, mezilidských vztahů a pravidel slušného chování. Činnost ve školní družině směřuje k naplnění osobních zájmů žáků, ať v organizované činnosti, tak i ve spontánní činnosti. Snahou je dávat žákům kvalitní a zájmovou činností co nejvíce znalostí, schopností a dovedností, ale též vytvořit příjemné prostředí a kvalitní zázemí.

Cíle výchovy a vzdělávání

Výchova ve ŠD má svá specifika a priority oproti školnímu vyučování.

Přispívá k účelnému využívání volného času žáků, k naplnění zájmových aktivit, odpočinku a rekreaci, ke zdokonalování jejich sociálních kompetencí a k rozvíjení jejich osobnosti.

ŠD nabízí zajímavé a podnětné činnosti, přičemž tyto činnosti vycházejí ze zájmů žáků.

Výchovný systém ve ŠD poskytuje bezpečné prostředí, kde se žáci cítí dobře. Snažíme se vytvořit klima spolupatrčnosti jako v rodině a citové zázemí kde si všichni pomáhají.

- kompenzujeme jednostrannou zátěž během školního vyučování
- volíme činnosti a aktivity tak, aby byli přiměřeně úspěšní všichni žáci
- učíme žáky se objevovat nové věci, získávat poznatky, vědomosti, řešit problémy
- učíme žáky spolupracovat ve skupině, podílet se na vytvoření dobré přátelské atmosféry a na základě úcty poskytnout pomoc, nebo o ni požádat

- vedeme žáky k toleranci, ochotě, pravdomluvnosti přátelskosti a k umění omluvit se, k umění postavit se proti fyzickému a psychickému násilí, přijmout žáky z odlišných etnických skupin, chápat a tolerovat jiné názory a schopnosti
- vedeme s žáky rozhovory, dialog, vysvětlování ve všech oblastech výchovy
- vedeme žáky k ohleduplnosti ve vztahu k životnímu prostředí, k jeho ochraně a obecnému správnému jednání
- vytváříme základní hygienické návyky a vedeme ke správné životosprávě
- učíme chránit fyzické a duševní zdraví, vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k životu bez užívání návykových látek
- prohlubujeme poznatky a vědomosti, které žáci získali ve škole, s doplňováním těch, na které škola nemá dostatek časových dotací
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování na veřejnosti v projevech, názorech a kultivovanému projevu
- podporujeme tělesný rozvoj, zdraví, pohodu
- učíme žáky samostatně řešit problémy
- motivujeme je k poznání
- učíme utvářet pracovní návyky
- rozvíjíme vztah k lidem, prostředí, přírodě, k jiným kulturám
- podporujeme otevřenou komunikaci
- učení žáky k zodpovědnosti za své jednání
- vedeme je k vyjádření vlastního názoru
- zajišťujeme dodržování hygienických pravidel
- určujeme pravidla vzájemného soužití mezi žáky, respektu k žákům ze znevýhodněného prostředí, handicapovaným lidem
- snažíme se o aktivní a smysluplnou náplň volného času
- zaměřujeme se na prevenci sociálně patologických jevů

7.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD:

- Je vypracován pro zájmové vzdělávání žáků ze ŠD. Je zaměřen všeobecně, s důrazem na příležitostní akce (besídky, soutěže) a sportovní činnosti (plavání, míčové hry). Navazuje na školní vzdělávací program, ale upřednostňuje jiné formy a metody, na které škola nemá dostatek časových dotací a možností (vycházky, exkurze, besedy, rozhovory, soutěže, praktické činnosti). Má volnější, zábavnější charakter.
- Vychází ze specifik pedagogiky volného času a to požadavků: ovlivňování, dobrovolnosti, zajímavosti, zájmovosti (volit atraktivní činnosti), aktivity (činnosti volit tak, aby byly přiměřeně úspěšné všechny žáky), citlivosti a citovosti a seberealizace (nacházet uplatnění a seberealizaci).
- Ve struktuře činností jsou zastoupeny činnosti spontánní a řízené. Při hodnocení žáků musí převládat kladné hodnocení.

Spolupráce s rodiči:

- Se uskutečňuje denně při předávání žáků, navázání spolupráce na třídní schůzce ŠD, účast na třídních schůzkách (školních), písemně prostřednictvím notýsku ŠD.

Spolupráce s třídními učitelkami:

- Denně při předávání žáků, řešíme společně výchovně problémy, stanovujeme postupy.

7.3 Analýza školní družiny**Silné stránky**

- vstřícnost vedení školy k práci družiny
- kvalifikovanost vychovatelek
- kvalitní výpočetní technika
- využití prostoru školy
- spolupráce s pedagogickým sborem
- pravidelné proškolení
- dostupná nabídka pravidelných zájmových i nepravidelných jednorázových aktivit
- aktivity pro žáky jsou personálně zajištěny
- osobitý přístup vychovatelek k žákům
- komunikace vychovatelek s žáky
- podíl žáků na přípravě činností
- práce žáků ve skupinkách
- znalost osobnosti žáků
- tolerance vychovatelek
- dobré materiální vybavení pomůckami

Příležitosti

- prezentace výrobků – výstavy
- spolupráce s vedením a s ostatními pracovníky školy
- vystoupení pro veřejnost
- vytvoření atraktivní nabídky volnočasových aktivit
- účast na akcích školy

7.4 Hodnocení práce školní družiny

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni

- individuální – vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci

- vedení školy

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností školní družiny jako specifického školského zařízení
- působením činností a vychovatelky na jednotlivé žáky.

Součástí evaluačního plánu mohou být také tato hodnotící kritéria:

- podmínky činnosti (např. vhodnost uspořádání a vybavení prostředí pro realizované činnosti)
- organizace činnosti (motivace, respektování specifik práce školní družiny)
- využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifik jednotlivých žáků
- využití času vyhrazeného pro činnosti, zajištění bezpečnosti
- činnost vychovatelky (jednání se žáky)
- způsob komunikace
- navozování tvůrčí atmosféry
- pestrost volených činností
- zvládání tzv. režimových momentů

Žáci mají možnost se podílet na plánování, přípravě a hodnocení aktivit v jednotlivých zájmových činnostech. Hodnocení činnosti provádíme po skončení, nebo i v průběhu činnosti dle potřeby, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčen a naplněn specifický cíl a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary, Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Výchovně vzdělávací plán

Klíčové kompetence:

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány:

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků samostatnost
- využíváme vhodné způsoby při práci, tak aby ji žák dovedl do konce a uměl své výkony kriticky zhodnotit
- učíme se nejen spontánně, ale také vědomě
- žák si klade otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů

Kompetence k řešení problémů:

- všímáme si problémových situací, učíme se je pochopit
- přemýšlíme o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promýšlíme řešení problému

Komunikativní kompetence:

- učíme žáky vyjadřovat se bez agresivních, hrubých, vulgárních, a nezdvořilých projevů
- žák umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky
- nezapomínáme, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým
- klademe důraz na týmovou práci

Kompetence sociální a personální:

- přistupujeme odpovědně k zadaným úkolům a povinnostem
- žák samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně nese důsledky
- projevujeme citlivost a ohleduplnost, rozpoznáme vhodné a nevhodné chování,
- podílíme se na vytváření příjemné atmosféry
- žák se dokáže prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla. Je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Občanské kompetence:

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i druhých
- váží si tradice a kulturního dědictví, které chráníme, projevuje pozitivní postoj k historii i uměleckým dílům
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí

Kompetence k trávení volného času:

- vybíráme zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjíme své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech,
- rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací
- žák umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- nezapomínáme na relaxaci a odpočinek po vyučovacích hodinách.

Vzdělávací oblast:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví

- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Člověk a svět práce
- Umění a kultura

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

Žák:

- poznává nejbližší okolí, život v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti
- zná organizaci života ve městě, nejbližší okolí
- umí se v tomto světě pohybovat
- buduje si kladný vztah ke svému městu, národu, státu

Náleží sem tematické vycházky do okolí školy, pro žáky a žákyně 1. třídy bude důležitá cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (např. návštěva knihovny, magistrátu, pošty, nemocnice). Neopomíjíme regionální pohádky nebo pověsti; uplatňujeme je nejdříve jako poslechové činnosti a posléze z nich vycházíme při dalších aktivitách. Vztah k českému jazyku posilujeme důrazem na kultivovaný projev s rozvíjenou slovní zásobou. Zařazujeme činnosti, které v dětech posilují vztah k místním tradicím. Do tohoto celku samozřejmě včleníme i dopravní výchovu, didaktické hry s dopravními značkami, kreslení dopravních značek a prostředků

Lidé kolem nás

Žák:

- si osvojuje zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomujeme si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty
- poznává, jak se lidé sdružují
- získává první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka
- osvojujeme si způsoby, jak se vhodně seznamovat s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku
- chápe rozdíly mezi lidmi
- jedná podle pravidel soužití
- spolupracuje ve skupině
- váží si představených, rodičů, učitelů
- přispívá k dobrým mezilidským vztahům
- zná svá práva a povinnosti

Dbáme na vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení, které může být založeno pouze na vzájemném respektu a radosti ze spolupráce. Každodenní přivítání se s žáky při

příchodu do družiny a rozloučení při odchodu, urovnávání drobných každodenních konfliktů mezi žáky. Do tohoto celku zařadíme také prvky mediální výchovy.

Lidé a čas

Žák:

- Zaměřujeme se na budování správného režimu dne a jeho dodržování
- pěstujeme úctu k času druhých
- učíme se využívat svůj čas, využíváme smysluplné volnočasové aktivity
- příprava na školní vyučování

Rozmanitost přírody

Žák:

- se seznamuje s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody
- pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Podnikáme různé tematické vycházky i pobyty do přírody, při nichž společně pozorujeme bohatství i změny, které se v ní odehrávají. Tyto poznatky pak dále rozvíjíme při výtvarném nebo jiném zpracování, při didaktických hrách s přírodními motivy.

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- poznává sám sebe
- získává ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví, nácvik jednoduchého ošetření, péče o osobní hygienu, lidské tělo, plavání, sportování
- osvojuje si zásady bezpečného chování, předcházení úrazům
- správné stolování a zdravá výživa, zdravý životní styl
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi a v krizových situacích ohrožujících zdraví
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- dodržuje pravidla her a soutěží, označí zjevné přestupky

Pro naplnění tohoto okruhu plánujeme aktivity směřující k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů a poukazujeme na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které žáci provozují. Zařazujeme činnosti pro upevňování zdravého životního stylu. Do této zařazujeme pohybové a tělovýchovné aktivity – vycházíme z požadavku na pravidelný pobyt venku či v tělocvičně.

Člověk a společnost

Žák:

- rozpoznává projevy záporných vlastností u sebe a druhých lidí
- chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, řeší je šetrným způsobem
- respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí
- je tolerantní k menšinám, má aktivní postoj proti lidské nesnášenlivosti
- zapojuje se do společných aktivit školy, třídy,

Člověk a příroda

Žák:

- zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí
- posoudí možnost zmenšování vlivu hluku na životní prostředí
- odliší hvězdu od planety
- prakticky poznává přírodu
- pozoruje proměny přírody
- určí roční období
- hodnotí činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- vytváří si ohleduplné chování k přírodě
- ví, jak přírodu chránit
- má přehled o likvidaci a třídění odpadů

Člověk a svět práce

Žák:

- vytváří jednoduchými postupy předměty z tradičních a netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch

Umění a kultura

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně
- využívá jednoduché hudební nástroje k hudebnímu doprovodu

- reaguje pohybem na znějící hudbu
- ve výtvarných činnostech uplatňuje vlastní zkušenosti
- spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

V oblasti vědomostí, dovedností

- porozumění sobě samému a druhým
- zvládání vlastního chování
- utváření dobrých mezilidských vztahů
- rozvoj základních dovedností dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- dovednosti pro spolupráci
- získávání základních sociálních dovedností pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- získávání vědomostí týkajících se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot

- utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
 - uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
 - uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
 - uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- primární prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a škola

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy
- etnický původ

Mediální výchova (MV)

- vnímání mediálních sdělení
- vliv médií ve společnosti

Enviromentální výchova (EMV)

- vztah člověka k prostředí
- problémy životního prostředí
- lidské aktivity

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- objevujeme Evropu a svět

ROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Celoročně – naplňujeme průřezová témata OSV

- seznamujeme žáky s dodržováním řádu školní družiny, školy
- průběžně – dodržujeme pravidla bezpečnosti při všech činnostech ve školní družině
- dodržujeme a dbáme na pravidla bezpečnosti silničního provozu
- učíme se chodit po škole v tichosti a ve dvojicích
- upevňujeme hygienická pravidla
- zdokonalujeme přípravu na oběd a sebeobslužné činnosti
- dodržujeme dohled při stolování
- dbáme na kázeň dětí, hygienu, chování v jídelně, stolování
- zařazujeme relaxační chvílky po vyučování

SEBEOSLUŽNÁ ČINNOST

- dodržujeme zásady správného stolování, hygieny
- dbáme na správné a slušné chování ve školní jídelně, družině, škole, na veřejnosti
- zdokonalujeme sebeobslužnou činnost – oblékání, zavazování tkaniček
- provádíme pravidelný úklid hraček a her v družině
- uklízíme při ZČEV
- dbáme na vzájemnou pomoc, ohleduplnost, toleranci

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI

- odstraňují únavu
- zařazují se nejčastěji po obědě a výuce
- odpočíváme při společné četbě, vyprávění, poslechu
- využíváme CD, magnetofonu, gramofonu, videa – posloucháme dětské písně, pořady
- využíváme stolní, společenské a tematické hry dle zájmu žáků
- hrajeme pohybové hry pro relaxaci dětí po vyučování
- hrajeme kolektivní hry v kruhu
- vedeme rozhovory, besedy, vyprávíme si
- zařazujeme volné hry dle výběru žáků – omalovánky, konstruktivní a námětové hry

REKREAČNÍ ČINNOST

- chodíme na vycházky s hrami / terasa ŠD, hřiště školy, volná příroda /
- hrajeme tematické hry / poznáváme různá zaměstnání, stavíme podle plánek
- využíváme konstruktivní hry / - zařazujeme činnosti v místnosti / soutěže, diskotéky, módní přehlídky, karneval
- hrajeme společné i pohybové hry v místnosti i venku

ZÁJMOVÉ ČINNOSTI

- jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost
- zdokonalují manuální schopnosti
- přispívají k profesní orientaci VV, PT, HV – malujeme, kreslíme
- využíváme netradičních výtvarných technik
- využíváme různých materiálů – dřevo, kov, keramiku
- zpíváme, tancujeme, hrajeme hudební hry
- dramatizujeme pohádky, příběhy
- hrajeme na jednoduché hudební nástroje
- využíváme papíru, kartonu, drobného přírodního a technického materiálu – textilií, kůží, drátků, přírodnin – klacíků, šípků, mechu, žaludů, listů
- zařazujeme práce montážní a demontážní – stříháme, vytrháváme, kašírujeme, lepíme
- recyklujeme – PET lahve, papír
- stavíme ze stavebnic

TĚLOVÝCHOVNÉ A SPORTOVNÍ

- hrajeme pohybové a míčové hry na terase ŠD, hřišti, v tělocvičně
- zařazujeme sezonní činnosti / bobování, sáňkování, stavíme sněhuláky, pouštíme draky
- cvičíme a tancujeme při hudbě
- dodržujeme a učíme se základní pravidla sportovních a pohybových her
- chodíme na vycházky
- soutěžíme v dopravních vědomostech a znalostech
- učíme se zásadám první pomoci při drobných poraněních a důležitá telefonní čísla

PŘÍRODOVĚDNÉ ČINNOSTI

- pěstujeme kladný vztah k přírodě
- prohlubujeme vědomosti z živé a neživé přírody
- učíme se ekologii – třídění odpadů

- pozorujeme živou a neživou přírodu
- zařazujeme pěstitelské práce – přesazujeme, zaléváme, vysazujeme, hnojíme
- učíme se chránit životní prostředí
- učíme se základům ekologie – třídíme odpady
- vyhledáváme informace pomocí internetu, literatury
- využíváme encyklopedie, učíme se v nich hledat

SPOLEČENSKO – VĚDNÍ ČINNOSTI

- poznáváme významné a historické budovy v obci, ve městě, v blízkosti školy
- dodržujeme a slavíme lidové svátky
- dbáme na dodržování tradic a zvyků
- vyhledáváme a využíváme získané informace ze života v přírodě, v ČR, ve světě

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ

- hrajeme didaktické hry na procvičení učiva
- rozvíjíme slovní zásobu
- upevňujeme získané vědomosti
- soutěžíme, hádáme hádanky, luštíme křížovky, vyplňujeme doplňovačky
- využíváme dětské knihy a časopisy – Mateřídouška, Pastelka, Dráček
- učíme se pravidla stolních her

Plán práce

CELOROČNĚ:

- tematické vycházky do přírody
- rozvíjení kamarádských vztahů, pomoc při práci
- sebeobslužná činnost – oblékání, stolování, hygiena...
- ochrana životního prostředí
- zpívání známých i nových písní
- četba knih – na pokračování při odpočinkových činnostech
- práce s časopisem
- hry k procvičování učiva – komunikační hry, hry na rozvoj fantazie a představivosti, pohybové hry

PRŮBĚŽNĚ:

- pitný režim

- výtvarné a pracovní činnosti
- vycházky a hry v tělocvičně
- relaxace a odpočinek po obědě
- čtení pohádek, pouštění pohádek na DVD
- posilování kamarádských vztahů a tolerance
- opakování zásad bezpečnosti a ochrany mého zdraví a mých kamarádů
- společenské, deskové a konstruktivní hry

Zpracovala: Bohatová Renata

V Mostě dne 25. 9. 2025

Schválila: Mgr. Kateřina Dobruská, MBA – ředitelka školy